

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.2/5209-2026

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴԱՎԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի (Կ-1205-08.12.2025-ՊԻ-011/1) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները, լրամշակված նախագծերը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծերում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկանքները՝ գլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

«Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

1. Իրավական որոշակիության ապահովման նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 2-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ կերպ՝ «Հոդված 2. Օրենսգրքի 135-րդ հոդվածի 4-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.», 4-րդ և 8-րդ հոդվածներում «բովանդակության» բառը փոխարինել «բովանդակությամբ»:

2. «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ «Հոդվածների և մասերի համարները տեքստից բաժանվում են միջակետերով, իսկ հոդվածների կետերի համարները՝ փակագծերով»: Առաջարկում ենք սույն պահանջը պահպանել «Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ Նախագիծ) 3-րդ հոդվածով նախատեսվող Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 137-րդ հոդվածում նոր լրացվող 5.1-ին մասում և Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենսգրքի 140-րդ հոդվածում նոր լրացվող 1.1-ին մասում:

3. Որոշակիության նպատակով Նախագծի 4-րդ հոդվածով առաջարկվող՝ Օրենսգրքի 140-րդ հոդվածում առաջարկվում է նշել, որ դրանում նշված ժամկետը

վերաքննիչ դատարանի պատճառաբանված որոշմամբ կարող է երկարաձգվել մեկ անգամ: Ինչպես նաև հաշվի առնելով Վերաքննիչ դատարանի ծանրաբեռնվածությունը՝ առաջարկում ենք բողոքները քննելու 6-ամսյա ժամկետը թույլատրել երկարաձգել ևս վեց ամսով՝ չորս ամսվա փոխարեն:

4. Առաջարկում ենք Նախագծի 5-րդ հոդվածով առաջարկվող Օրենսգրքի 141-րդ հոդվածի 4-րդ մասից հանել «մինչև» բառը՝ ճիշտ շարահյուսության նկատառումներով:

5. Առաջարկում ենք վերախմբագրել Օրենսգրքի 142.1-ին հոդվածի 3-րդ մասը՝ կիրառելի ժամանակահատվածը որոշակիացնելու նպատակով:

Ըստ այդմ, առաջարկում ենք նախագծի 7-րդ հոդվածով առաջարկվող Օրենսգրքի 142.1-ին հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «3. Վերաքննիչ դատարանը սույն մասով նախատեսված դատական ակտի հրապարակման օրը կարող է փոփոխել պատճառաբանված որոշմամբ՝ բողոքի քննության համար սահմանված ժամկետների շրջանակներում՝ այդ մասին տեղեկացնելով դատավարության մասնակիցներին:»:

6. Հաշվի առնելով պրակտիկ դեպքերն ու որոշ տեսակի դեպքերի մասով բացառություն սահմանելու անհրաժեշտությունը՝ առաջարկում ենք Նախագծի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասում «տասներորդ օրը» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ սույն հոդվածով սահմանված դեպքերի:» բառերով:

7. 2025 թվականի ընթացքում Վարչական դատարան ներկայացված 25.954 գործից միայն 14.069-ը (54%) կազմել են ՆԳՆ Ոստիկանության Պարեկային ծառայության ակտերն անվավեր ճանաչելու պահանջները: Մեծ թիվ են կազմել նաև Երևանի քաղաքապետարանի վարչական ակտերն անվավեր ճանաչելու գործերը. 2025 թվականի ընթացքում Երևանի քաղաքապետարանի դեմ կայացվել է 301 դատական ակտ, որից 209 գործով հայցը բավարարվել է, իսկ 92 գործով՝ մերժվել:

Ըստ այդմ, առաջարկում ենք Նախագծի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանել հետևյալ բացառությունը.

«2. Սույն օրենքի 1-ին և 3-րդ հոդվածներն ուժի մեջ են մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվանից երեք ամիս հետո, բացառությամբ Ներքին գործերի նախարարության ոստիկանության պարեկային ծառայության և Երևանի քաղաքապետարանի դեմ կայացված՝ նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկը չգերազանցող հանրային իրավական դրամական պահանջով վիճարկման հայցի հիման վրա կայացված գործն ըստ էության լուծող դատական ակտերի, որոնց մասով օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրը:»:

8. Նախագծի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված անցումային դրույթը, կարծում ենք՝ կարող է խնդրահարույց լինել իրավական որոշակիության տեսանկյունից, քանի որ հստակ սահմանված չէ գործերի այն շրջանակը, որոնց վրա տարածվում են Նախագծով նախատեսված կարգավորումները: Մասնավորապես, քննարկվող անցումային դրույթում կիրառված «հարուցված» եզրույթը կարող է հանգեցնել տարաբնույթ մեկնաբանությունների՝ արդյոք այն վերաբերում է հայցադիմումը վարույթ ընդունելու, թե հայցադիմումը դատարան մուտքագրելու փուլին: Հաշվի առնելով նշվածը՝ առաջարկում ենք վերանայել տվյալ ձևակերպումը և այն հստակեցնել՝ իրավակիրառ պրակտիկայում

հնարավոր անհամաձայնություններից խուսափելու նպատակով:

Ըստ այդմ, առաջարկում ենք նախագծի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասի «գործերի» բառից հետո լրացնել «քննության արդյունքում կայացված գործն ըստ էության լուծող դատական ակտերի» բառերով:

9. Նկատի ունենալով, որ Նախագծի 8-րդ հոդվածի այլ մասով նախատեսվում են Նախագծի 4-րդ և 7-րդ հոդվածների, այն է՝ գրավոր ընթացակարգի կիրառման անցումային դրույթներ՝ կրկնությունից խուսափելու նպատակով առաջարկում ենք հանել Նախագծի 8-րդ հոդվածի 4-րդ մասը:

10. Վերաքննիչ վարչական դատարանի ծանրաբեռնվածությունը նվազեցնելու համատեքստում նպատակահարմար է կարգավորել օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկը չգերազանցող դրամական պահանջներով կայացված դատական ակտերի դեմ վարչական մարմինների կողմից ներկայացված վերաքննիչ բողոքների վերաբերյալ կարգավորումներ:

Ըստ այդմ, առաջարկում ենք նախագծի 8-րդ հոդվածը լրացնել նոր՝ 4-րդ մասով՝ այն բովանդակությամբ, որ օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկը չգերազանցող դրամական պահանջներով կայացված դատական ակտերի դեմ վարչական մարմինների կողմից ներկայացված, բայց դեռևս վարույթ չընդունված բողոքների ընդունումը ենթակա է մերժման, իսկ դատաքննության փուլում գտնվող բողոքների դեպքում՝ վերաքննիչ վարույթը պետք է կարճվի:

11. Վերաքննիչ վարչական դատարանի կողմից բողոքների քննության ժամկետները պահպանելու իրատեսականությունն ապահովելու համար առաջարկվում է այդ հոդվածների մասով նախատեսել օրենքի հրապարակումից հետո վեցամսյա ժամկետով անցումային դրույթ, ինչը թույլ կտա դատավորներին ավարտել իրենց մոտ առկա գործերն ու հաջորդիվ ներկայացված բողոքների մասով պահպանել դրանց քննության ժամկետները:

Ըստ այդմ, առաջարկում ենք՝ նախագծի 8-րդ հոդվածը լրացնել նոր՝ 5-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«5. Սույն օրենքի 4-րդ հոդվածը և 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասը ուժի մեջ են մտնում սույն օրենքի պաշտոնական հրապարակման օրվանից վեց ամիս հետո:»:

12. Վերաքննիչ դատարանում բողոքների քննության գրավորի ընթացակարգի վերաբերյալ անցումային դրույթների տրամաբանական հաջորդականությունն ապահովելու նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 8-րդ հոդվածը լրացնել նոր 6-րդ մասով և Նախագծի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասի կարգավորումը նախատեսել այդ մասում:

«Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

1. «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի վերնագրում առաջարկվում է «ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՅՈՒՄ» բառերը փոխարինել «ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ» բառով՝ հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ նախագծով կատարվում է մեկ փոփոխություն:

2. «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածով չի կարգավորում վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու հարցի լուծումը վճռաբեկ դատարանի հակակոռուպցիոն պալատում: Բացի այդ, այն անհիմն կրկնություն է առաջանում Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածով Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 395-րդ հոդվածի 2-րդ մասում լրացվող նոր առաջին նախադասությամբ սահմանված դրույթի հետ:

Ըստ այդմ, Նախագծի 1-ին հոդվածում առաջարկում ենք՝ մեկ հոդվածով նախատեսել վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու հարցի լուծումը վճռաբեկ դատարանի հակակոռուպցիոն պալատում ևս:

3. Վերոգրյալ կետում նշված առաջարկությունների ընդունման պարագայում «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 395-րդ հոդվածի 2-րդ մասում կատարվող լրացման անհրաժեշտությունը կվերանա և կբացառվի քննարկվող նախագծում անհիմն կրկնությունը:

Միաժամանակ, հարկ է նշել, որ «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 395-րդ հոդվածի 2-րդ մասում լրացվող նոր նախադասությունը, այն է. «2. Վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու հարցը լուծվում է միանձնյա՝ Վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատի մեկ դատավորի կազմով, իսկ հակակոռուպցիոն պալատում՝ հակակոռուպցիոն քաղաքացիական գործերի քննության դատական կազմի մեկ դատավորի կազմով:», իր բովանդակությամբ ավելի համապատասխան է նույն օրենսգրքի 27-րդ հոդվածում ներառված լինելուն: Վերանայվել է հաջորդ հոդվածի համարակալումը:

Հարգանքով՝

/ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ